

Hvaljen Isus i Marija!

Preuzvišeni Oče biskupe, predsjedniče biskupijskog Caritasa mons. Perčiću, ravnatelju g. Šola, poštovani roditelji, draga dječice...

Moje ime je Maja Šobak, ravnateljica sam vrtića u Virju i ovdje sam sa svojim odgajateljicama, ili kako bih ih mogla bolje predstaviti - svojom vrtićkom snagom. One su: Tamara Brežnjak, Željka Gabaj, Kristina Legradi i Marina Makar.

Kada me predstojnik Katehetskog ureda vlč. Damjan Koren nazvao i pitao za ovo izlaganje nikako nisam htjela doći sama. Priupitala sam svoje odgajateljice koja je spremna sa mnom svjedočiti naš odgoj u vjeri i sve su istog trena bile ZA. I to je prava slika nas, zajedno smo od prvog dana doškolovanja, zajednički provedenih subota na predavanjima, svakog položenog ispita, završetka doškolovanja, dobivenih mandata, traženja verifikacije od Ministarstva znanosti i obrazovanja pa sve do ovih predivnih dana kada je u našem vrtiću zaživio vjerski odgoj kao sastavni dio redovitog programa.

Ovdje smo sve zajedno došle kako bismo vam mogle posvjedočiti svoju sreću i ponos koji osjećamo njegovanjem i razvijanjem religiozne dimenzije djeteta, osposobljavajući ga, primjereno njegovoj dobi, za otkrivanje, prihvaćanje i življenje autentičnih vrednota Evandjelja.

ZAŠTO JE ODGOJ U VJERI DOBRODOŠAO U DJEČJEM VRTIĆU?

Razdoblje do sedme godine djetetova života vrlo je važno za njegov budući život. To je vrijeme sazrijevanja duha kada dijete prima u sebe sve one temeljne dojmove koji će se upoznavanjem Evandjelja u njemu učvrstiti i postati njegovom svojinom.

Sustavan predškolski odgoj obuhvaća cjelovitost djetetova bića, a u tu cjelovitost nužno je uključen i vjerski odgoj.

Osnovno polazište za ovaj odgoj nalazimo najprije u Svetom pismu, tradiciji i brojnim dokumentima crkvenog učiteljstva koji utemeljuju i daju smjernice za predškolski vjerski odgoj.

Međunarodni i državni dokumenti jamče mogućnost ostvarivanja predškolskog vjerskog odgoja temeljeći se na pravima i slobodi djeteta od njegove najranije dobi.

Vjerski odgoj u dječjim vrtićima je u Hrvatskoj prisutan još od devedesetih godina u manjoj mjeri, no danas vrtića s integriranim programom

vjerskog odgoja ima puno više što nas sve ovdje prisutne, vjerujem, izuzetno veseli. Vrlo veliku ulogu osim ravnatelja i odgajatelja u vrtićima imate i baš VI roditelji koji vjerski odgoj svojim zakonskim pravom možete tražiti od predškolske ustanove koje pohađa vaše dijete.

Temelje za to možemo naći u Ugovoru Svete Stolice i Republike Hrvatske, koji je od strane Hrvatske ratificiran 24. siječnja 1997. gdje je u članku 1. jasno rečeno

(1) Republika Hrvatska, u svjetlu načela o vjerskoj slobodi, poštuje temeljno pravo roditelja na vjerski odgoj djece te se obvezuje da će, u sklopu školskoga plana i programa i u skladu s voljom roditelja ili skrbnika, jamčiti nastavu katoličkoga vjeronauka u svim javnim osnovnim i srednjim školama i u predškolskim ustanovama, kao obveznoga predmeta za one koji ga izaberu, pod istim uvjetima pod kojima se izvodi nastava ostalih obveznih predmeta.

(2) Odgojno - obrazovni sustav u javnim predškolskim ustanovama i školama, uključujući i visoka učilišta, uzimat će u obzir vrijednosti kršćanske etike.

Sljedeći Ugovor koji je važan je onaj između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije o katoličkom vjeronauku u javnim školama i vjerskom odgoju u javnim predškolskim ustanovama, također potpisan 1997.

Članak 1.

(6) Vjerski odgoj u javnim predškolskim ustanovama izvodi se za djecu čiji roditelj odnosno skrbnik o tome dade pismenu izjavu ravnatelju predškolske ustanove.

Članak 3.

(2) Katolički vjerski odgoj u javnim predškolskim ustanovama izvodi se u okviru cjelokupnog odgoja prema programu katoličkoga vjerskog odgoja predškolske djece.

Članak 6.

(4) Vjerski odgoj u javnim predškolskim ustanovama mogu izvoditi:
- odgojitelji predškolske djece, pod uvjetom da uz stručnu spremu utvrđenu propisima Republike Hrvatske imaju i dostatnu teološko - katehetsku, psihološko - pedagošku i didaktičko - metodičku spremu u vjerskom odgoju.

I na kraju vrlo važan zakonski aspekt ima i Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13)

Članak 3.

(2) Predškolski odgoj ostvaruje se u skladu s razvojnim osobinama i potrebama djece te socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji.

Pozivamo se dakako i na ostale temeljne dokumente i smjernice odnosno programe koje možete iščitati na prezentaciji:

- Drugi Vatikanski koncil, Deklaracija o kršćanskom odgoju
  - Katekizam Katoličke Crkve
  - Opća deklaracija organizacije Ujedinjenih naroda o pravima čovjeka
  - Deklaracija o pravima djeteta
  - Konvencija o pravima djeteta
  - Ustav Republike Hrvatske
  - Program vjerskog odgoja predškolske djece u izvanobiteljskim uvjetima
  - Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje
  - Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe
  - Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece
-

A kako je to kod nas krenulo...

Vrtić smo koji vrlo rado prima u svoje okruženje i provodi vrijeme s...

- biskupom mons. Mrzljakom koji nas je posjetio prilikom pastoralnog pohoda našoj župi prošle godine,

- zatim, našim velečasnim Ivicom Bačanijem prilikom dana kruha, posvete vrtića i sl.,

- sestrama dominikankama Cecilijom, Josipom i Zlatkom koje djeluju u našoj župi. Nije onda neobično da smo se odlučili na ovaj korak i obogatili program vrtića specifičnim sadržajima katoličkog vjerskog odgoja.

No do tog trenutka trebalo je proći neke određene korake...

I sama radeći prije ovog ravnateljskog mjesta u vrtiću koji je provodio vjerski odgoj, u meni je rasla želja da se svakako odvažim i upišem doškolovanje za odgajateljice u vjeri.

2014. godine u vrtić stiže poziv za upis Teološko katehetskog doškolovanja za vjerski odgoj djece predškolske dobi na Katoličko bogoslovnom fakultetu koje nam je u potpunosti financirala Varaždinska biskupija na čemu smo izuzetno zahvalne. Obavjestila sam svoje odgajateljice da svakako planiram upisati doškolovanje, na što mi ne jedna...dvije.. već četiri odgovaraju da imaju istu želju za upisom spomenutog doškolovanja.

Možete si samo zamisliti kakvo mi je srce toga dana bilo... ogromno, ispunjeno, sretno, blagoslovljeno.

Nakon što smo doškolovanje uspješno privede kraju, zatražile smo i dobile kanonski mandat (missio canonica) za poučavanje katoličkog vjerskog odgoja u javnim predškolskim ustanovama od dijecezanskog biskupa, našeg dragog monsinjora Josipa Mrzljaka na čemu mu ovom prilikom od srca sve zahvaljujemo.

Dječji vrtić je nakon dobivenih mandata Program katoličkog vjerskog odgoja djece predškolske dobi morao verificirati od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja te smo program od ove pedagoške godine ponudili roditeljima djece u dvije vrtićke skupine u kojima rade odgajateljice u vjeri.

Itekakav izazov je bio ponuditi program roditeljima i očekivati 100% potporu i suglasnost jer se radilo o 50 obitelji koje nisu sve istog mišljenja kao I mi ili nisu sve kršćanski aktivne.

No, možemo reći da se dogodila velika milost u našem vrtiću kada su nam se roditelji **jednoglasnom** pisanom suglasnošću izjasnili da su otvorenog srca spremni svojoj djeci omogućiti odgoj u vjeri te na taj način njegovati duhovnu i religioznu dimenziju svoga djeteta.

Više o vjerskim temama kroz godinu će vam reći odgajateljica Željka, a jednu od provedenih aktivnosti približiti odgajateljica Tamara.....

ŽELJKA

Vjerski odgoj u vrtiću nije kruto učenje o vjeri, on je igra, priča, stih, slobodno i kreativno izražavanje djece razgovorom, pjesmom, slikom, glazbom, njihovom smišljenom molitvom koja otkriva njihovu skrivenu želju, potrebu, dvojbu ili strah.

Dio okvirnog programa odnosno polazište odgojitelju za kreativno planiranje i rad su tematske jezgre koje ću Vam sad ukratko opisati:

---

1. Doček i prihvaćanje djece

Gdje se u razdoblju adaptacije želi omogućiti svakom djetetu da se osjeća dočekanim, prihvaćenim i voljenim kroz aktivnosti vjerskog karaktera.

2. Stvoreni svijet i stvorenja u njemu

Kojom se kod djece nastoji pobuditi radost i zanimanje za promatranje i otkrivanje ljepote svijeta od Boga stvorenoga te tako uvoditi dijete u čuđenje i divljenje prema zbilji svega stvorenoga. Aktivnosti koje se provode u ovoj tematskoj jezgri vezane su uz : **Dan zahvalnosti za plodove zemlje, Misijsku nedjelju i Stvaranje svijeta**

3. Kraljevstvo Božje

U kojoj *Blagdan Svih svetih* povezujemo s temom svjetlosti u kojoj žive sveti u kraljevstvu nebeskom. Ovdje se tema umiranja i prolaznosti djetetu može približiti kroz iskustvo «umiranja pšeničnog zrna». **Svi sveti, Dušni dan**

4. Božić – radost Isusova dolaska na svijet

Kroz ovu tematsku jezgru želi se omogućiti djetetu življenje u radosti zajedničkih trenutaka te da se intuitivno otvara Božiću kao blagdanu obitelji i zajednice, koja živi trenutak iščekivanja, povjerenja i ljubavi te nalazi odgovor u radosnom događaju Isusova dolaska na svijet. Također se želi i pomoći djetetu da u božićnim blagdanima doživi ne samo radost zbog Isusova rođenja, već i radost zbog vlastitoga rođenja.

U ovom razdoblju su *Sv. Barbara, Sv. Nikola i Sv. Lucija* nezaobilazni uzori dobrote i ljubavi i opredjeljenja za Isusa i čovjeka. **Došašće, Adventski vijenac i kalendar, Božić, jaslice, posveta vrtića, djece i djelatnika**

5. Isusovo djetinjstvo i život

Znamo da je Isus posebno volio djecu i zato ga treba djetetu približiti kao dragog prijatelja i njemu blisku osobu.

U ovoj tematskoj jezgri **Blagdan Svetih triju kraljeva i Prikazanja Isusovoga u hramu** omogućuju djetetu da u Isusu susretne Boga koji se neizmjerljivo brine za čovjeka.

6. Otkrivanje tajne života

U kojoj se promatrajući i otkrivajući tajnu proljetnog buđenja i rasta želi pomoći djetetu u naslućivanju neizrecive tajne života.

Prispodobama o **Dobrom pastiru** nastoji se zadovoljiti najdublju djetetovu potrebu za ljubavlju: biti ljubljen, moći ljubiti i trajno osjećati zaštitničku prisutnost ljubljenog bića.

7. U znaku vode i svjetla – ususret uskrsnome Isusu

Težnja je osvijestiti djeci da se u Vazmenoj noći blagoslivlja voda kojom se krste djeca. Ta je voda znak Isusove snage i svjetla i tko se njome krsti, krštenjem dobiva tu snagu i svjetlo. **Korizma, Uskrs**

8. Majka

Budući da je mjesec svibanj posebno posvećen majci, dijete otkriva i spoznaje važnost majčina bića.

Ovdje nam se ukazuje pogodna prilika da se u djece jače pobuđuje ljubav prema Isusovoj Majci Mariji koja je i naša nebeska majka. Mariju dajemo djeci kao uzor poslušnosti, jednostavnosti, radinosti i ljubavi prema Bogu i bližnjemu. U tom smislu se ostvaruje kršćansko načelo «po Mariji k Isusu».

Majčin dan, Dan obitelji

9. Moja kršćanska zajednica – Crkva

Gdje se kroz lik Isusa i njegovih učenika nastoji uvoditi djecu u otkrivanje kršćanske odnosno župne zajednice i Euharistije kao «izvora i vrhunca» njezina života. Time se pomaže djeci da zavole svoju župnu zajednicu i Crkvu.

U ovoj tematskoj jezgri nam se kroz **Blagdan Duha Svetoga** ukazuje prigoda da dijete upoznajemo s trećom božanskom Osobom koja je veza ljubavi između Oca i Sina.

TAMARA

A evo kako izgleda jedna vjerska aktivnost pod nazivom...

ZAJEDNO OKO ADVENTSKOG VIJENCA

Aktivnost spada u tematsku jezgru: Božić – radost Isusova dolaska na svijet

CILJ:

Izradom adventskog vijenca i upoznavanjem sa značenjem adventa ili došašća pobuditi u djetetu radost iščekivanja Isusova rođenja.

ZADAĆE:

- upoznati dijete sa značenjem riječi advent/došašće
- razvijati socio - emocionalnu osjetljivost
- motivirati dijete da stvaralačkim činom izražava ljubav (likovno, glazbeno, pokretom...)
- razvijati i djelovati na djetetove istraživačko-spoznajne mogućnosti kroz igre u različitim centrima aktivnosti

SVAKA AKTIVNOST IMA SVOJU STRUKTURU, A KOD OVE AKTIVNOSTI TO JE IZGLEDALO OVAKO:

1. Motivacija
2. Najava teme
3. Susret s tekstem "Došašće"
4. Razgovor uz poticajna pitanja i mogućnost molitvenog izražavanja djece
5. Stvaralačko izražavanje
6. Završna - pjesma "Visom leteć" uz pratnju instrumenta

1. NA POČETKU AKTIVNOSTI KAO MOTIVACIJU na stol donosim globus, kuglicu za bor, kaširanu zemaljsku kuglu, krug od kartona, vijenac od slame, četiri svijeće, bor. Slijede poticajna pitanja koja nas dovode do adventskog vijenca i njegovog značenja.

2. TEMU NAJAVLJUJEM RIJEČIMA: Sada ću vam ispričati priču o danima koji nam prethode kako bi dočekali malenoga Isusa.

3. TEKST „DOŠAŠĆE“ DANAS DONOSIM U SKRAĆENOJ VERZIJI...

Došašće je vrijeme iščekivanja Božića, kada se spominjemo Isusova dolaska na svijet. Četiri tisuće godina željno je iščekivan Spasitelj, a kada je došao, Isus je postao nadahnućem ljudske povijesti. Mi i danas svoje vrijeme i godine brojimo od Isusova rođenja.

Isus je dakle već povijesno došao, ali uvijek ponovno dolazi k nama i sve nas više zahvaća i sve nas više raduje.

Došašće je naš put prema Kristu i Kristov put prema nama. Taj put treba urediti - pripremiti srce, odbaciti zlo, a činiti djela ljubavi i dobrote. Onda će se i u našim srcima roditi maleni Isus i darovati će nam svoj mir.

Došašće traje 4 tjedna, a zadnji dan Došašća je Badnjak.

Simbol Došašća ili Adventa je adventski vijenac sa 4 svijeće, a svaka svijeća označava jedan tjedan i ima svoje ime:

- 1. svijeća – ODRICALICA ili svijeća nade i iščekivanja**
- 2. svijeća – POMIRILICA ili svijeća mira**
- 3. svijeća – DOROČINITELJICA ili svijeća radosti**
- 4. svijeća – GRADITELJICA ili svijeća ljubavi.**

Što se više bliži Božić, povećava se broj zapaljenih svijeća, više je svjetla.

Izradom adventskog vijenca postajemo svjesni blizine i radosti Isusova dolaska na svijet.

Isus se rodio u štalici u malom gradu Betlehemu. Rodio se kao malo dijete, baš kao i svatko od nas. Majka mu se zvala Marija, a Josip se brinuo za njih oboje. Rastao je kao i svi mi, živio je običan ljudski život, ali s jednom bitnom razlikom. Svi mi ponekad činimo zlo, jer smo samo ljudi. **ISUS JE UVIJEK ČINIO SAMO DOBRO, JER JE BOG KOJI JE LJUBAV.**

4. NAKON ČITANJA TEKSTA SLIJEDI RAZGOVOR UZ POTCAJNA PITANJA I MOGUĆNOST MOLITVENOG IZRAŽAVANJA DJECE
NEKA OD MOGUĆIH PITANJA SU:

- Što je to Došašće?
- Što znači čekati?
- Koga ja čekam?
- Komu se nadam?
- Veselite li se rođenju Isusa?
- Jeste li zahvalni dragom Bogu što nas voli i što će nam poslati Isusa?
- Što bismo mu poručili kad se rodi?
- Kako bismo se zahvalili? (mogućnost molitvenog izražavanja djece, onako iskreno, dječje bez prisile i obrazaca. Npr. Hvala ti Isuse što si se rodio u štalici i bio zadovoljan.)

5. POTOM SLIJEDI STVARALAČKO IZRAŽAVANJE KADA DJECA BIRAJU NEKE OD PONUĐENIH CENTARA AKTIVNOSTI:

- U **CENTRU ZA LIKOVNO IZRAŽAVANJE** imaju ponudene bojanke, zatim mogućnost izrade velikog, centralnog adventskog vijenca, izradu vlastitog, manjeg adventskog vijenca od neoblikovanog materijala.
  - U **CENTRU ZA POČETNO ČITANJE I PISANJE** djeci sam ponudila
    - radni list „Zajedno oko adventskog vijenca“
    - labirint „Svijeća traži put do adventskog vijenca“
    - razne slagalice i poklalice na temu adventa
    - igru slovima „Složi riječ“
  - U **CENTRU MALE MATEMATIKE** djeca mogu odabrati razne igre brojevima, npr. „Zbroji i umetni odgovarajući broj“, „Uz broj umetni odgovarajući broj svjećica“
  - **CENTAR ZA ISTRAŽIVANJE** služi da djeca samostalno istražuju o temi što ih još zanima. U ovom slučaju bili su im ponuđeni:
    - globus na stalku, kaširana kugla – planeta Zemlja, kuglica za bor, vijenac od slame, četiri svijeće, kalendar, prigodne slikovnice
- 6. KAO ZAVRŠNI DIO VJERSKIH AKTIVNOSTI NAJČEŠĆE KORISTIMO PJESMU TAKO DA SMO UZ PRATNJU KLAVIJATURA OTPJEVALI ADVENTSKU PJESMU "VISOM LETEĆ".**
-

ZAKLJUČAK:

I nekako da zaokružimo ovu temu možemo zaključiti da ponudom ovog Programa katoličkog vjerskog odgoja djece predškolske dobi omogućujemo poštivanje temeljnog prava roditelja na vjerski odgoj djece. Katoličke vjerske tradicije duboko su ukorijenjene u hrvatskoj kulturnoj baštini te i na tom području vidimo vrijednost ponude Programa.

Obzirom na postavljene zadaće vjerskog odgoja nezaobilazna je uloga roditelja jer su oni «prvi i glavni odgojitelji svoje djece» (Drugi vatikanski sabor). Suradnja s roditeljima treba osvijestiti i afirmirati neke temeljne vrijednosti, jer su roditelji svojim životom, prožetim ljubavlju prema Bogu i ljudima, uzori svojoj djeci i čitavoj zajednici. Sve te pozitivne vrijednosti odgajateljica i roditelji zajedno grade u odgojno-obrazovnoj skupini i na taj način stvaraju i osiguravaju uvjete za zdravo odrastanje djece. U odgoju djece i razvijanju duhovne komponente života djeteta roditeljima je itekako potrebna pomoć Crkve i cijelog društva.

I za kraj kakve bi mi to tete iz vrtića bile, a uz to i svaka naša vjerska aktivnost uglavnom završava pjesmom, da vam nismo pripremile za vas jednu vrlo jednostavnu pjesmicu, a istovremeno divnu... ustanite i pridružite nam se u pjesmi i plesu. :-)